

Еркіншілік ауылы

«Еркіншілік ауылының жалпы орта білім беретін мектебі» КММ бойынша мектепшілік ата-аналар жиналысы.

Мерзімі: 15 наурыз 2024 жыл

Қатысты: 300

Басталды : 15.00-17.00

Күн тәртібінде:

1. Көктем мезгіліндегі қауіпсіздік ережесі
(Бастауыш сынып мұғалімі: Жунусова Н.С/ Учитель русского языка и литературы: Абдрахманова Г.Р)
2. Баяндама: «Баланың барлық қатігездіктен қорғалуға құқылы» /
Доклад: «Ребенок имеет право быть защищенным от всей жестокости»
(Мектеп психологы: Жайсанбаева Е.Ә ./ Зам директора по ВР: Салкынбаева А.А.)
3. «Ата – ананың көңілі – бала бақыты» композициясы
(Математика пәнінің мұғалімі: Молхы Ақмарал)
«Ашық микрофон» айдары. Ән - «Бақыт деген»
(Казбеков Мухамедияр- 11 «А» сынып оқушысы ,
Уажив Нурай – 10 «Ә» сынып оқушысы)

1.Тыңдалды: бірінші сұрақ бойынша Бастауыш сынып мұғалімі: Жунусова Н.С
Көктем мезгіліндегі қауіпсіздік ережесі

Құрметті ата-аналар!

Бұл сақтық шаралары Сіздерге арналады.

Кәмелетке толмағандарға қарсы жасалатын қылмыстардың алдын алу,

балаларыңызды зорлық-зомбылықтан сақтау үшін үйде және қоғамдық орындарда
«Сактанудың» ережесін үйретіңіз:

- Бейтаныс адамдармен далада ойнап жүрген кезінде сөйлесуге
- Бейтаныс адамның автокөлігіне отыруға болмайды.
- Бейтаныс адамдардан сыйлық алуға және олар ұсынған жерге баруға болмайды.
- Баланың түн мезгілінде көшеде, ойын-сауық орындарында жүруіне тиым салыңыз.
- Қараңғы көшелер мен саябақтарда жалғыз өзі серуендеуге болмайды.
- Үйде жалғыз болғанда баланың қауіпсіздігі үшін бейтаныс кісілерге үйдің есігін ашуға және оларды үйге кіргізуге болмайтынын үнемі ескертіп отырыңыз.

Көктем мезгіліндегі қауіпсіздік шаралары туралы жадынама

- ✓ Мұздықтар ілулі тұрған немесе қар сырғуы мүмкін ғимараттардың шатырларының астында жүрмеуін ескертіп отырыңыз.
 - ✓ 2. Көктем келгенде бас киімді шешуге асықпауын – көктемгі ауа-райы опасыз, ал жылы жел алдамшы екенін баланыз білу қажет.
 - ✓ 3. Балаға сырғанамайтын табаны бар ыңғайлы, су өткізбейтін аяқ киім кигізіңіз- көктемде өте тайғақ.
 - ✓ 4. Қаңғыбас жануарларға (иттер) назар аударып, мүмкін болса, оларды айналып өтуін үнемі айтып отырыңыз, көктемде жануарлардағы инстинкттер күшейеді.
- Есіңізде болсын!**
- Мұздан және шатырлардан қардың түсуінен сақ болыңыз!

- Жылынуға байланысты үйлердің шатырларынан қар массалары мен мұздың түсу мүмкіндігі бар.
- Жылынудың әсерінен еріген қар жамылғысының үш есе ауыр болуына әкеледі

Көктемде су тасқыны мен мұздың еруі кезінде мұздағы қауіпсіздік шаралары

- Табиғаттың оянуына, құстардың көктемгі әніне, көктемгі күн сәулесіне риза болмайтын адам жоқ шығар. "Әр мұз жылуға дейін өмір сүреді", - делінген мақал. Алайда, көктем әрдайым су тасқыны кезінде және мұз жетіспейтін кезде судағы мінез-құлық ережелерін сақтамайтын адамға қуаныш бола бермейді. Мұзда жүру-бұл көптеген адамдарды қызықтыратын өте қызықты көрініс. Су тасқыны кезеңі бізден тәртіпті, сақтықты және мұз бен судағы тәртіп ережелерін сақтауды талап етеді.

Есіңізде болсын:

- Көктемгі су тасқыны кезінде өзендердегі мұз борпылдақ болады, онымен жүру өте қауіпті: кез-келген уақытта ол аяқтың астына түсіп, басына жабылуы мүмкін, бірақ ол сыртқы жағынан күшті көрінеді. Мұндай мұз адамның салмағын көтере алмайды
- Сондықтан есте сақтау керек:
- - көктемгі мұзда құлап кету оңай;
- - мұздың ыдырау процесі жағалауға жақын жерде тез жүреді;
- - қармен жабылған көктемгі мұз тез бос массаға айналады.

Жолда абай бол!

Жолдағы қауіпсіздік бұл ата-аналардан үлкен жауапкершілікті талап ететін міндет, бұл қауіпсіздікті елеусіз қалдыруға болмайды. Балаңыздың бойында жолда, көшеде тәртіпті, ұқыпты, сақ және байқампаз болуға деген қажеттілікті тәрбиелеуге тырысыңыз. Балаға жаяулар үшін де, көлік жүргізушілері үшін де ережелер бар екендігін үнемі ескертіп отырыңыз. Балалардың жолда бағдарлануына, жолда сақ және мұқият болуға үйретіңіз, ешқашан жақын келе жатқан көліктің алдынан жүгіріп өтуге болмайды, жаяу жүргіншілердің жол қиылыстарында, жолды жаяу кесіп өтерде немесе жолдардың түйіскен жерлерінде құлаққапты алу керек.

Өрт-тілсіз жау

Құрметті ата-аналар, өз балаңыздың қауіпсіздігіне байланысты ережелерді есте сақтаңыз:

- ✓ электр аспаптарды тоққа қосылған жағдайда қараусыз қалдырмаңыз;
- ✓ балаңыздың жалғыз өзін үйде қалдырмаңыз, электр көзіне қол жеткізуіне жол бермеңіз; баланың газ плитасы және сіріңкені қолдануына жол бермеңіз.

Ата - анасының әрбір ескертуін ұмытпай, ереже талабын бұлжытпай орындаған балалардың әр түрлі сәтсіздіктен аулақ болатыны шындық.

- **Ата-ана үшін ескерту!**
- Өз балаларыңызбен сенімділік қатынасын орнатыңыз.
- Отбасында бала кез-келген мәселелерді, оның ересектермен қатынастарын талқылай алатындай арақатынастар жасау керек.
- Балалар өз өмірлерінің құбылыстары немесе достары туралы айтып жатқанда оларды мұқият тыңдаңыз.
- Баланы жан қобалжуларымен бөлісуге ынталандырыңыз, бұл апаттан сақтаудың маңызды шарттардың бірі.
- Сіз балаңыздың басқа балалармен немесе ересектермен қатынастарын білуіңіз қажет.
- Балаңыздың жасаған іс-әрекетіне кешірімді болып, ашуға бой бермеңіз.

Құрметті ата-аналар, балаларыңызды қорғаңыздар!

Егеменді еліміздің болашағы - балалар. Сондықтан бала өмірінің қауіпсіздігіне немқұрайлы қарамайық.

Шешім: Хабарды мәліметке ала отырып, оқушылардың көктемгі демалыс уақытындағы қауіпсіздігіне ата-аналар жауапты

Тыңдалды: екінші сұрақ бойынша Баяндама: «Баланың барлық қатігездіктен қорғалуға құқылы» (Мектеп психологы: Жайсанбаева Е.Ө).

Буллинг дегеніміз не?

Буллинг (bullying) – ағылшын тілінен аударғанда, қорлау, қудалау, мазалау дегенді білдіреді. Адам үйде, мектепте, автобуста немесе интернетте, жалпы айтатын болсақ, кезкелген жерде буллингке ұшырауы мүмкін. Бұл кез келген адамның басында болатын жағдай.

Буллинг қандай жағдайларға әкеліп тіреуі мүмкін?

Буллинг әр түрлі мағынаны білдіруі мүмкін. Ол:

адамды мазақтау, қорлау, соқтығысу

оның ақшасын не басқа заттарын тартып алу, оларды бүлдіру

сол жайында өсек тарату оны елемеу немесе жекелету, ренжітетін, жаман әзіл айтып, басқа

адамдардың алдында ыңғайсыз жағдайға қою ұрып-соғу, тепкілеу, итеру немесе басқаша зақым келтіру, қокан-лоқы көрсету немесе қорқыту.

Буллингтің түрлері:

Физикалық

Вербалды

Қорқыту

Шеттету

Бопсалау

Мүлікті бүлдіру

Кибер буллинг

Буллингті айыру белгісі:

Мектепке немесе оқу орнына барғысы келмейді;

Мектептен немесе оқу орнынан көңіл-күйі түсіп келеді;

Себепсіз жылау;

Сыныптастары немесе топтағылар туралы ештеңе айтпайды;

Сыныптастарының немесе топтағылардың үйіне, туған күн кештеріне бармайды;

Көп ауырады;

Ақша көп сұрайды

Көп сөйлемейді

Кибербуллингтің алдын алу

Кибербуллинг- әлеуметтік желілер, онлайн ойындар және лездік хабарламалар қосымшалары арқылы интернеттегі психологиялық зорлық-зомбылықтың бір түрі, қорқыту, қорлау.

Баланың кибербуллинг қысымына ұшырағанын қалай түсінуге болады?

Әлеуметтік желілердегі кибербуллинг ересектерге байқаусыз болуы мүмкін, ал жасөспірім балалардың өздері мұны мойындап, ата-анасынан көмек сұрауға асықпайды.

Баланың тұйықталып, өзімен-өзі оқшаулануы сияқты белгілер арқылы не болып жатқанын түсінуге болады. Мазасыздану салдарынан баланың ұйқысы бұзылады, көңіл-күйі

төмендейді, денесіндегі әртүрлі ауырсыну мазалап, жалпы денсаулығы нашарлауы мүмкін.

Мектеп жасындағы балалар көбіне сыныптастары тарапынан кибербуллингке ұшырайтын болғандықтан, бұл баланың мектепке баруға ынтасының жойылуынан көрінуі мүмкін.

Ешқандай себепсіз баланың бағалары төмендеуі және жеке заттары жоғала бастауы мүмкін.

Сонымен қатар, баланы интернет арқылы қудалау тікелей бұзақылықпен қатар жүруіде мүмкін, соның салдарынан ұрып-соғу нәтижесінде баланың денесінде жарақаттар мен көгерген дақтар пайда болуы мүмкін.

Кибербуллингті анықтаған жағдайда ата-ана не істеуі керек?

Мұндай жағдайда балаңыз үшін Сіздің қолдауыңыз аса маңызды. Балаңызға болған оқиғаның барлығын егжей-тегжейлі дереу айтып беруге мәжбүрлеп, қатты қысым жасамаңыз. Балаңыздың күш-жігерін жинап, барлығын өзі айтып беруін күтіп, байыпты әрекет еткеніңіз жөн. Балаға өзіңіздің оны қолдайтыныңызды және орын алған жағдайды түзетуге болатындығын көрсетуіңіз керек. Балаңызға оның денсаулық жағдайына кері әсерін тигізетін ұялу, қорлану сезімінен арылуға көмектесуіңіз қажет. Егер Сіздің балаңызды кибербуллинг арқылы қорқытып-үркітіп сыныптастары екендігі анықталса, сынып жетекшісіне немесе мектеп әкімшілігіне хабарласу керек. Олармен бірге баланы қолдауға бағытталған қадамдар жасау керек. Кибербуллинг те тікелей психологиялық зорлық-зомбылық сияқты қылмыстық жауапкершілікке тартылатын әрекет екенін есте ұстауымыз керек. Интернет компания ұсынатын анонимділік, трафик, браузер тарихы және т.б. нәрселерге қарамастан, нақты зиян келтірген кезде, зиян келтірушіні оңай анықтауға болады. Сондықтан мұндай шабулдардан қорғанудағы бірінші кезектегі қадам - балаға желіде сауатты әрекет етуді үйрету. Балаларды өте мұқият қадағалау керек, өйткені балалар біреулердің өзін қорқытып, қысым көрсетіп жүргенін басқалардан жасырады.

Суицидтік әрекетті болдырмау

Суицид дегеніміз – бұл саналы түрде өмір сүруді тоқтату, яғни осы тұрғыдан қарағанда өзіне-өзі қол жұмсау адамның саналы мінез-құлық актісі болып табылады.

Суицидтік мінез-құлық – бұл өзіне қол жұмсау туралы ойларға бағытталған психикалық актілердің сыртқы және ішкі нысандары. Ішкі нысандарға суицидтік ойлар (елестету, уайымдау); суицидтік үрдістер (ниет, мақсат) сыртқы нысандарға – суицидтік көріністер, суицидке оқталу (әрекеттену) жатады.

Суицид жағдайына бейім тұлғаның мінез-құлықтық ерекшеліктері:

Өзін өлтіру туралы табанды немесе қайталанған ойлар;

Жабығулы көңіл күй, асқа тәбеттің және өмірлік белсенділігінің жиі жоғалуы, ұйқысының кашуы;

Көп жағдайда есірткі немесе спирттік ішімдікке тәуелді болуы;

Окшаулануы, өзін ешкімге керегі жоқ сезінуі;

Үмітсіздік, дәрменсіздік сезімі. Осы уақытта өзіне - өзі қол жұмсау тілегі алғашқы, күшті сезімі болуы мүмкін.

Еш үмітсіз сезімнен және өзін өлтіру туралы ойының әсерінен басқа адамдармен қарым - қатынас жасай білмеуі;

Жасөспірімдік кезең - алуан түрлі қарама-қайшылыққа толы, ата-аналар мен мұғалімдерді алаңдататын, уайымға түсіретін күрделі шак. Себебі, күнделікті өмірде дау-дамайдың көптігі, олардың көңіл-күйінің тұрақсыздығы, қоғамға ашықтан-ашық наразылық білдіруі, ата-ананың қамқорлығын қабылдамауы немесе ұялшақтық және жасөспірімдік максимализм. Сондықтан да ата-аналар өздерінің балалары жеткіншек жасқа жеткен уақытта күрделі, тіпті кейбір жағдайда неше түрлі қайшылықтарға кездесетінін түсінулері қажет. Жасөспірімдердің суицидке бейімділігінің себебін анықтау, тіпті солай деп жорудың өзі қиынға түседі. Бұл көбіне балалардың мінез-құлқының тұрақсыздығына да, сондай-ақ анықтау және балаға жәй ғана назар аударудың өзінің жоқтығына байланысты болады. Бұл жастағы балалар ересектер қатарына да жатпайды, бірақ олар бала болғысы да келмейді. Сондықтан оларға ересек адамның тығыз байланысы мен өзара терең түсіністігі қажет. Суицидтік әрекет көбінесе, жасөспірімнің сабақ үлгермеушілігі, оған ынтасының төмендеуі, ересектермен қарым-қатынасының шектелуі, сезім тұрақсыздығынан байқалады. Тәрбиедегі ақаулық, дене жазасының басымдылығы, балада эмоциялық тұрақсыздықтың дамуына, эмоциялық қимыл-қозғалыс деңгейінің жоғарылауына әкелетіні жиі кездеседі. Ата-аналардың тым қаталдығы, олардың өз беделдерін басты орынға қоюы немесе балаға шектен тыс қамқорлық жасау-жасөспірімге кері әсерін тигізеді. Белгілі бір нақты себептермен баласын рухани және эмоциялық тепе-теңдікпен қамтамасыз ете алмаған отбасы, оның суицидтік әрекет жасауына түрткі болып табылатынын атап өткен жөн.

Балаға қатысты зорлық

Бұл дене немесе эмоционалды катал қарым-қатынас, сексуалды қорлық, қаңғыбастық немесе ата-ана міндеттерінен ауытқу, коммерциялық немесе басқа да қанау, баланың денсаулығына, дамуына немесе намысына, сеніміне зиян келтіретін барлық формалардың түрлері. Бала құқығы туралы Конвенция балалардың барлық зорлық түрлерінен қорғалуға құқығы бар, балаларға қатысты зорлық көлемінің ауқымын мойындайды және көрсетеді. Зорлық деген сөздің астарында ұрлау, балалар өлімі, дәстүрлі тәжірибеге байланысты жарақат алу, сондай – ақ психикалық және тұлғалық балаларға қатысты «тәртіп шаралары» сияқты тұлғалық жазалауды қосқанда қиянат жасау түсінігі жатыр. Конвенцияға сәйкес балалардың «тұлғалық және психологиялық зорлықтың кез-келген түріне» тұлғалық және жеке қол сұғылмаушылыққа құқығы бар. Зорлық көрген балалар көбінесе дұрыс тамақтанбайды да түрлі ауруларға душар болады, мектепте нашар оқиды, өзін-өзі бағалауы төмен болады. Конвенцияға сәйкес балаларға қатысты зорлық көрсету адам құқықтарының бұзылғандығын көрсетеді.

Зорлық – зомбылықтың түрлері:

1. Физикалық зорлық: Соққы, жармасу, алақанмен немесе жұдырықпен не болмаса басқа да нәрселермен ұру, ешқайда шығармау, тұншықтыру, соққыға жығу, ұрып – соғу, қару- жарақ қолдану, отпен зақымдау, әлеуметтік немесе медициналық көмектің жәбірленушіге қолжетерлік жағдайда болмауы және т.б.

2. Жыныстық зорлық: Күшпен, қорқыту немесе бопсалау арқылы жыныстық қатынасқа көндіру, зорлау; жыныстық қатынастағы әрекет арқылы жәбірленушінің денсаулығына қиянат жасау және т.б.

3. Психологиялық зорлық: Сөзбен кемсітушілік, бопсалау, құрбандарға және басқаларға өзіне қатысты зорлыққа қоқанлоқы, жеке заттар мен үй жануарларына қатысты зорлық арқылы қорқыту; анду; жәбірленушінің қызметін бақылау; жәбірленушінің араласатын ортасын бақылау; жәбірленушінің әр түрлі орындарын (әлеуметтік және медициналық көмегін, жолкөлігін, достарымен араласуын, білім алуын, жұмысын және т.б.) бақылау.

4. Эмоциялық зорлық: жәбірленушіні өзін кемсітетін әрекеттерге күшпен көндіру, жәбірленушінің күн тәртібіне бақылау жасап отыру т.б.

5. Экономикалық зорлық: Балаларды қамтамасыз етуден бас тарту; табысты; отбасылық қаражатты оң- солды жұмсау, көптеген қаражаттық шешімдерді өз бетімен қабылдау (азық – түлік алуға балалардың қажеттіліктері есептелмейді).

6. Балалар еңбегін қанау: күшпен жұмыс істету, құлдық, қорқытып алу, қайыршылық.

Ерте жастан жүктіліктің алдын алу

- **Жасөспірімдік шак** – бұл бала өміріндегі физиологиялық және психологиялық өзгерістердің өте жылдам өтетін, әрі оның өмірдегі өз орнын анықтайтын, бағыт-бағдар алатын ең күрделі кезең екені анық. Демек, осы кезде бала дамудың бірнеше жолдарының біріне аяқ басады. Бұл кезде өмір көз алдында өзгеріп салады. Алғашқы махаббат, бірінші кездесу, алғашқы сүйіспеншілік – мұның барлығы жасөспірімдердің аңдамай аяқ басуына, күрделі қиындықтарға әкеп соғуы мүмкін. Солардың бірі – ерте жүктілік.
 - **Ерте жүктілік** деп 13-19 жаста болатын жүктілікті айтады. Осы уақытта қыз балаларда өтпелі жас кезеңі басталып, гормондық қайта құрылу жүреді. Медицинада 18 жасқа дейін болған жүктілік ерте жүктілік деп саналады.
 - **Ресми статистикаға жүгіне кетсек**, Денсаулық сақтау министрлігінің 2015 жылғы ақпараты бойынша елімізде жылына шамамен он мыңға жуық кәмелеттік жасқа толмаған қыз балалар жүкті болады, соның ішінде қырық пайызы ана атанса, қалғаны жасанды түсік тастату әрекетіне баратыны мәлім екен.
- Ата-аналарға берілетін ұсыныстар**
- Балаңызбен сырласу үшін оның да бір ыңғайлы жолын таба білгеніңіз жөн.
 - Бала тәрбиесіндегі ең әсерлі фактор - ата-ананың бір-бірін сыйлауы, ынтымағы, сүйіспеншілігі, бір-біріне деген қамқорлығы және кішіпейілдігі.

- Баланыңызды патшадай көріп төріңізге шығарсаңыз да, төбеңізге шығармаңыз. «Ата-анасынан тыйым көрмеген бала тағдырдан таяқ жейді» деген сөз де бар.
- Балаңыз кіммен кездесіп, кіммен ДОСТАСЫП жүргенін, бос уақытын қалай өткізетінін біліп отырғаныңыз жөн.

Қорытынды:

Жалпы, қазақта «қызды қырық үйден тыпо» деген сөз бекер айтылмаған. Біздің ата-бабамыз келешек ұрпағының тазалығын қыздың тәрбиесінен бастаған. Осындай дәстүрдің бәрін жоққа шығарып, демократияны желеуетіп, өркениеттілік осы екен деп, бетімен кету – ол біздің ата дәстүрімізге, жалпы ұрпағымызды тәрбиелеп-өсіруге кері әсерін тигізеді.

Қабылданған қаулы. Хабарды мәліметке алу

Тыңдалды: үшінші сарак бойынша «Ата – ананың көңілі – бала бақыты» композициясы (Математика пәнінің мұғалімі: Молхы Ақмарал)

«Ашық микрофон» айдары.

6 «Ә» және 7 «Ә» сынып оқушылары «Ата – ананың көңілі – бала бақыты» композициясы қойылды.

«Ашық микрофон» айдары

- Сіз балаңыздың пікірін тыңдайсыз ба?/
- Балаңыздың сізге айтылған сынын қабылдай аласыз ба? Вы можете принять критику ребенка в свой адрес?
- Бұл сіздің Ұлттық мәдениетіңізге қалай әсерін тигізеді? Как это повлияет на вашу национальную культуру?

Өз пікіріңізді білдіріңіз

- ▶ Балаңызға оны түсінетіндігіңізді көрсетуге тырысыңыз.
- ▶ Балаңызға оның айтқанын естігеніңізді көрсетіңіз (мысалы, ИЯ, УГУ деген сөздермен, «содан кейін не болды?» «енді не?» және т.б. сұрақтармен);
- ▶ Балаға өз сезімдерін білдіруге мүмкіндік беріңіз; Дайте возможность ребенку проявить свои чувства
- ▶ Балаңызға оның әңгімесін немесе хабарламасын дұрыс түсінгеніңізді дәлелденіз (мысалы, мәнін қысқаша қайталау арқылы).
- ▶ Баланың бет-әлпетін мұқият қадағалаңыз. Көбінесе бала өзінің эмоцияларын жасырады.

Сіздің мәдениетіңіздегі әдет бойынша қолдау мен жігерлендіруді білдіріңіз: сөздермен, қимылдармен, арқасынан қағу, жакындау, күлімсіреу.

Қабылданған қаулы. Хабарды мәліметке алу

Шешім: Хабарды мәліметке ала отырып, ата-аналар мен мұғалімдер тарапынан кәмелетке толмағандардың құқықбұзушылықтың алдын алу мақсатында бақылауды күшейту.

Ата-аналар комитетінің төрайымы:
Ата-аналар жиналысының хатшысы:
Мектеп директоры:

Handwritten signatures in blue ink.

Мархаш Н
Мырзахан К
Исатаева Б.Г.